20. ROČNÍK

POKOJ A DOBRO

KATOLÍCKY ČASOPIS FARNOSTI MARKUŠOVCE

04/2018 • ZALOŽENÉ 1999

03 DIAKON MATEJ REINER

08 PO STOPÁCH APOŠTOLOV

10 KRÁĽOVNÁ POMPEJSKÉHO RUŽENCA

EDITORIÁL

MILÍ ČITATELIA!

Čím si farnosť Markušovce zaslúžila, že z nej opäť vzišla zasvätená osoba? Ničím. Je to vzácna milosť pre rodičov a rodinu, úžasná milosť pre nás farníkov a veľké dobro pre svet. ***Matej Reiner*** *sa rozhodol zasvätiť sa Bohu. Nie však kvôli sebe.*

Práve v súčasnej dobe, keď sa množia útoky nielen na rodiny, ale aj na Cirkev a jej predstaviteľov, je správa o diakonskej vysviacke priam malým zázrakom. Odvaha a zároveň veľká pokora mladého muža vzdať sa pestrosti pozemských dobier nás pozýva do takmer posvätného ticha zamyslenia.

Takéto chvíle vo farnosti nastavujú zrkadlo každému z nás. Ako ja odpovedám na volanie Boha, usilovať sa o svätosť v povolaní, ktoré žijem? Mám odvahu a zároveň pokoru žiť svoj život v súlade s Božou Pravdou?

Vynára sa tu veľa otázok a je to tak dobré. Z času na čas je potrebné obzrieť sa a zhodnotiť, aký život vlastne žijem. Najlepšie však – každý večer pri spytovaní svedomia.

Stretnutie s Bohom v tichu v modlitbe môže byť pre mnohých strašiakom. Bojíme sa, že Boh k nám prehovorí v našom svedomí a bude chcieť od nás, aby sme už nerobili žiadne chyby. Lenže ono to tak nie je. Nesmieme mať strach z toho, že robíme chyby. Nie sme dokonalí. Boh od nás nežiada strach z chýb. Len chce, aby sme boli k nemu otvorení a úprimní. Keď nebudeme chyby pred ním ukrývať, môže nám pomôcť ich prekonať.

Matej, Ty takýto vzťah k Bohu určite máš. Markušovčania, Tepličania a Lieskovanci Ti ďakujú za odvahu a pokoru odpovedať na Božie volanie. Nie však kvôli sebe.

Požehnanú jeseň za celú redakciu vyprosuje

MONIKA HODNICKÁ
šéfredaktorka
monika.hodnicka@gmail.com

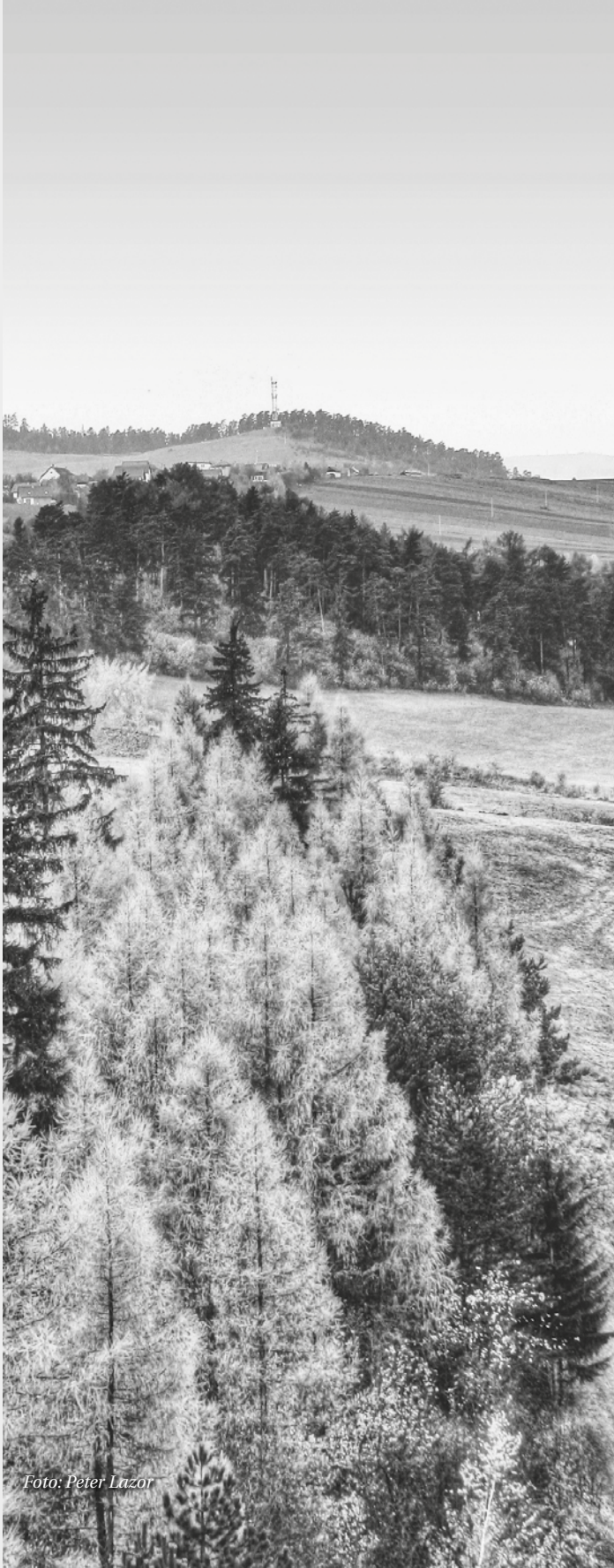

Foto: Peter Lazor

MATEJ REINER SVD

Matej sa narodil 6. februára 1989 v Levoči rodičom Jozefovi a Márii. Má dvoch starších bratov, Matúša a Jozefa i mladšiu sestru Máriu.

Podľa príkladu svojich starších bratov začal miništrovať, keď mal sedem rokov, a vždy sa zapojil tam, kde sa niečo dialo.

Do šiesteho ročníka navštevoval Základnú školu v Markušovciach. Od roku 2001 pokračoval v štúdiu na Základnej škole svätého Cyrila a Metoda v Spišskej Novej Vsi. Svoje stredoškolské štúdiá absolvoval v rokoch 2004 až 2008 na Gymnáziu svätého Františka Assiského v Levoči, kde aj zmaturoval. Po maturite sa rozhodol študovať informatiku na Fakulte elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach, kde medzi počítačmi začal uvažovať nad svojím povolaním. Aj informácie o Spoločnosti Božieho Slova si našiel cez internet. Po úspešnom ukončení bakalárskeho štúdia v roku 2011 vstúpil do postulátu a následne 7. septembra do noviciátu Spoločnosti Božieho Slova.

O rok na to 8. septembra zložil svoje prvé rehoľné sľuby. Začal študovať filozofiu a teológiu na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave. Po ukončení bakalárskeho štúdia absolvoval ročnú pastoračnú prax v Nitre na Kalvárii. Po návrate z pastoračnej praxe pokračuje v štúdiu v odbore Katolícka teológia na magisterskom stupni Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave. Jeho misijné určenie je Slovensko.

-red

Fotografie z diakonskej vysviacky: archív M.R.

NÁHROBKY NAPOLEONA MÁRIÁSSYHO A VALÉRIE SPÓNER

Na juhovýchodnej strane nádvoria Kostola sv. Michala archanjela v Markušovciach sa nachádzajú i ďalšie dva náhrobky patriace Máriássyovcom. Časovo sa už presúvame do 1. polovice 19. storočia. Náhrobná platňa položená na zemi, pomerne ťažko čitateľná, patrí Napoleonovi Máriássymu, ktorý bol synom Karola Máriássyho a Anny, rodenej Böck. Pochádzal pravdepodobne z ôsmich súrodencov, z ktorých sa minimálne piati dožili dospelého veku. Samotný Napoleon sa narodil v roku 1810 (pravdepodobne 29. apríla), čo sa dá vyčítať i z náhrobnej platne v maďarčine – „Született 1810". V hornej časti náhrobku nad menom je ešte lokalizácia – „Markusfalva".

Napoleon skutočne hospodáril na majetkoch v Markušovciach, kde zažil i Východoslovenské povstanie, označované aj ako Cholerové povstanie v roku 1831. Prostí ľudia si šírenie choroby vysvetľovali po svojom a boli presvedčení, že ich chce šľachta otráviť tým, že sypú do studní jed, hoci v skutočnosti išlo len o zabránenie šíreniu nákazy. Tak sa i v Markušovciach podvečer 11. augusta 1831 vzbúrenci rozhodli plieniť Máriássyovské kaštiele. Medzi inými i kúriu Karola Máriássyho, ktorý však bol v tom čase už nebohý († 1826) a v príbytku žila len jeho vdova s niekoľkými dospievajúcim deťmi. Napoleon bol v tom čase sotva 21 ročný mladík.

Nuž ale o tom, že Máriássyovci evidovali i súdobé dianie v Európe a napokon i v monarchii, svedčí aj to, že Karol Máriássy vybral svojmu synovi vskutku aktuálne meno, mimochodom, v rodokmeni Máriássyovcov vyskytujúce sa iba raz. Veď v tomto období žila Európa v tieni jedného z najväčších vojenských veliteľov v dejinách, francúzskeho cisára Napoleona I. (*1769 – †1821), ktorý bol v období narodenia Napoleona Máriássyho na vrchole svojej kariéry a vyhrával bitku za bitkou, a tým i všetky vojny, čím dostal prívlastok neporaziteľný. Nečudo, že sa meno Napoleon stalo v tej dobe vo svete tak populárne.

zdroj: Napoleon Máriássy. Zbierkový fond Múzea Spiša.

Napoleon Máriássy umrel v roku 1857 (pravdepodobne 30. júna), čo tiež možno vyčítať z jeho pomerne jednoduchého náhrobku – „ Meghalt 1857".

LITERATÚRA: MÁRIÁSSY, P.: X. storočí rodu Máriássy. Košice : Harlequin, 2006; IVÁNYI, B.: A márkusfalvi Máriássy család levéltára 1243 – 1803. In Közlemények Szepes vármegye múltjából, IX évfolyam, Lőcse, 1917.; Lőcse, 1917.; PAJDUSSÁK, M.: Markušovce. Nástin dejepisný. Kežmarok: Pavel Sauter, 1923

NÁUČNÝ ČLÁNOK

JEŽIŠOVO VYZNANIE LÁSKY

Pri svätej omši Ježiš vyznáva svoju nekonečnú lásku zhromaždenej Cirkvi. Cirkev ako nepoškvrnená nevesta mu odpovedá spevmi a darmi. Z nich zasa zaznieva naša pieseň lásky voči Kristovi. Tajomstvo Eucharistie je tak obojstranným vyznaním lásky. Boh nás miluje. My opätujeme lásku Bohu, keď mu prinášame obetu jeho Syna. Svätá omša je obetou lásky. Ježiš sa z lásky obetuje za nás, my sa z lásky obetujeme Bohu.

OBETA LÁSKY

Keď sa Ježiš rozprával so svojimi učeníkmi po Poslednej večeri, vo svojich slovách jasne povedal, že jeho obeta je výrazom jeho lásky: *„Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov.“ (*Jn *15,13)* Sprítomnenie obety, pri ktorej Ježiš kladie svoj život za nás, je potvrdením a novým dôkazom jeho lásky k nám. Kňaz v modlitbe svätej omše spomína túto veľkú lásku Krista k nám: *„Keď nadišla chvíľa, aby si ho oslávil, svätý Otče, pretože miloval svojich, čo boli na svete, a miloval ich do krajnosti, pri večeri vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával svojim učeníkom, hovoriac: Vezmite a jedzte z neho všetci: Toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás.“*

Tajomstvo Ježišovej lásky k nám vyznieva zo všetkých úkonov svätej omše.

Tajomstvo Ježišovej lásky k nám vyznieva zo všetkých úkonov svätej omše. Na začiatku, v úkone kajúcnosti, prejavuje nám svoju lásku odpustením hriechov. V bohoslužbe slova sa uskutočňuje nový prejav Božej lásky k nám. Otec posiela svoje Slovo, Syna, na svet. *„Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil.“ (*Jn *3,16-17)*

NAŠA MODLITBA

Tajomstvo Kristovej lásky k nám sa dovršuje, keď sa v úkone premenenia za nás obetuje a v presvätej hostine dáva požívať. Sväté prijímanie je ozajstná hostina lásky. Ježišovo telo je opravdivý pokrm lásky. Potvrdzuje to modlitba, ktorú prednáša kňaz po svätom prijímaní: „Posilnení chlebom nebeskej hostiny, pokorne prosíme, Pane, kiež tento pokrm lásky posilní naše srdcia, oddané slúžiť bratom, a tak sa ti ľúbiť.“

Ježiš nás pri slávení presvätého tajomstva uisťuje o svojej láske. Vyznáva nám ju znova a znova slovami textov modlitieb a symbolikou úkonov. Aj my zhromaždení milujeme Ježiša. Dávame mu to najavo tiež pri každom úkone svätej omše. Túžime, aby naša láska k Bohu rástla, preto v eucharistickej modlitbe ▶

Nad miestom posledného odpočinku Napoleona, resp. hneď vedľa neho, sa týči o čosi okázalejší náhrobný kameň jeho manželky Valérie, rod. Spóner, ktorá svojho muža prežila o takmer 31 rokov. Vyplýva to i z jej náhrobku v tvare obelisku, kde sa vo voľnom preklade z maďarčiny píše: „Vdova markušovského a batizovského Máriássyho Napoleona Valéria Sponer “.

Valéria bola jednou z troch detí Františka Spónera a jeho manželky Amálie, rod. Fuhrmann. Rodina Spóner pochádzala z Kežmarku a vlastnila niektoré okolité majetky a tiež niektoré majetky v okolí Skalnatého plesa. Valéria sa narodila 1. októbra 1815 a umrela 28. októbra 1888, čo nám je zrejmé i z jej náhrobku. Spolu s manželom mali pravdepodobne len jedno dieťa – dcéru Paulínu, ktorá sa vydala do rodiny Badányi. Keďže ani Napoleonovi bratia s najväčšou pravdepodobnosťou nepriviedli na svet žiadnych iných potomkov, možno povedať, že Karolova línia rodu po praslici vymrela práve Napoleonovou dcérou Paulínou.

Spracovala:
Miroslava Lazniová

prosíme: *„Pamätaj, Otče, na svoju Cirkev, rozšírenú po celom svete a veď ju k dokonalej láske…“*, (II. eucharistická modlitba), alebo inde voláme: *„Vo viere a láske upevňuj svoju Cirkev, putujúcu na zemi…“* (III. eucharistická modlitba).

Sme si vedomí, že Ježiša milujeme dokonale iba vtedy, keď milujeme bratov, preto pri svätej omši utužujeme vzájomnú lásku v úkone odovzdávania pokoja: *„Pokoj a bratská láska nech je medzi nami.“* Prejavujeme lásku bratom a sestrám, a tak vyznávame lásku Ježišovi, ktorého milujeme v nich, podľa jeho slov: *„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (*Mt *25,40)*

POKRM LÁSKY

A napokon, ako nám Ježiš prejavuje lásku svojho Srdca, keď sa nám dáva požívať, aj my sa usilujeme účasťou na svätom prijímaní prejaviť svoju lásku k nemu. Účasť na hostine je znakom, že vlastníme Božiu milosť, že milujeme Ježiša, že sme nenávideli hriech a plnili jeho vôľu, podľa jeho slov: *„Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje.“ (*Jn *14,21)*

Eucharistia je vyznávaním lásky medzi Kristom a nami. Je vzrastom a zhmotnením našej lásky k Bohu, podnietením lásky k našim blížnym. Každá účasť na slávení tohto tajomstva lásky nás utvrdzuje vo viere, že nás Boh miluje. Vychováva v nás cit opravdivej bratskej lásky, ktorá podľa príkladu Ježiša, smeruje k úplnému obetovaniu seba pre dobro blížnych. Prichádzame na ňu, aby sme sa v tomto poslaní kresťanského života znova utvrdili a zdokonalili. Svätá omša je školou lásky, v ktorej sa učíme pohŕdať pozemskými vecami a zamilovať si nebeské.

Ondrej Švančara,
správca farnosti

Foto: Peter Lazor

LOGOTERAPIA

Terapiu chápeme ako liečbu neželaného stavu, poruchy alebo neschopnosti prispôsobiť sa okolnostiam života. Tak, ako existuje mnoho individuálnych osobností, existuje i mnoho terapeutických prístupov, ktoré ľuďom pomáhajú spoznať seba samého, vyrovnať sa s náročnými životnými situáciami a v konečnom dôsledku – rásť.

Aj pre člena zdravej populácie, bez duševného ochorenia, môže byť prínosná orientácia v základných myšlienkach a otázkach rôznych psychoterapeutických prístupov. Hádam neexistuje dospelý človek, ktorý by si aspoň raz nepoložil otázku, aký má život zmysel, a preto teraz spoločne odhalíme, čo na to hovorí logoterapia.

PÔVOD LOGOTERAPIE

Termín logoterapia pochádza z gréckeho slova „logos“, čo znamená „zmysel“ – a práve ten je jej nosným prvkom. Otec logoterapie, Viktor E. Frankl, ju založil na presvedčení, že motiváciou všetkých činností človeka je hľadanie zmyslu života. Jeho vedecké myslenie silno ovplyvnil fakt, že na vlastnej koži zažil krutosť koncentračných táborov, v ktorých stratil členov svojej najbližšej rodiny i milovanú manželku, niekoľkokrát sám takmer prišiel o život a vzali mu aj rukopis jeho celoživotného diela. Napriek tomu sa nenechal zlomiť a po návrate do bežnej každodennosti ešte zapálenejšie šíril svoje myšlienky.

ZÁKLADNÉ PILIERE LOGOTERAPIE

V jadre Franklovho prístupu k človeku stoja tri hlavné myšlienky: 1. Každá osoba je vo svojej podstate zdravá. 2. Každý človek má v sebe ukryté riešenia svojich problémov a úlohou terapeuta je pomôcť ich nájsť a objasniť. 3. Život človeku ponúka zmysel a poslanie, ale nesľubuje pocit naplnenia a šťastia.

Toto poslanie alebo zmysel života je možné podľa Frankla nájsť v práci a životnom diele, v milujúcich vzťahoch alebo v postoji akceptácie utrpenia, ktorému sa nedá zabrániť ani vyhnúť, s dôstojnosťou. Rozoznáva tri druhy životných hodnôt:

- **tvorivé hodnoty** – zamerané na prácu, dielo, službu Bohu, ľuďom;
- **zážitkové hodnoty** – zamerané na prežitie krásy prírody, vzťahov, umenia;
- **postojové hodnoty** – zamerané na znášanie obmedzujúcich, náročných situácií, z ktorých niet úniku a človek im dáva hodnotu tým, že k nim zaujme statočný, odvážny postoj a zachová si svoju dôstojnosť. Utrpenie, aké osobne zažil v koncentračných táboroch, môže mať podľa neho nielen deštruktívny, ale aj zušľachťujúci účinok.

LOGOTERAPEUTICKÉ METÓDY

Dereflexia – ak je osoba úplne pohltená svojím problémom, alebo snahou dosiahnuť určitý cieľ, nepomôže jej terapia, kde bude dookola rozoberať svoj stav alebo situáciu. Pozornosť je potrebné zamerať na iných ľudí alebo aktivity, ktoré doteraz nikdy nezažila.

Metóda paradoxnej intencie – základom je odhaliť úzkosť alebo strach, ktorý paralyzuje človeka, a to pomocou jednoduchej otázky: „Čoho sa najviac bojíte?“ Následne terapeut pracuje s humorom alebo absurdnosťou, napríklad človeku trpiacemu nespavosťou odporučí, aby za žiadnych okolností nezaspal, pretože nesmie spať.

Sokratovský dialóg – logoterapeut používa slová klienta, aby mu pomohol so sebaobjavovaním. Pozorne ho počúva a hľadá opakujúce sa slová, frázy alebo vzorce správania a konania, ktoré opisuje. Jednoduchou reprodukciou na ne zameria pozornosť a ukáže mu, že odpovede na jeho otázky a problémy už pozná a hovorí o nich, iba si ich doteraz nevšimol.

Zuzana Klučárová

Foto: Pavol Zmuda

PO STOPÁCH APOŠTOLOV

Púť je súčasťou života. Zvyčajne človek neputuje sám, lebo na púti sa vytvára spoločenstvo. Na jednej netradičnej púti so skupinou pútnikov, hlavne zo Spiša, so spoločenstvom Arcibratstva sv. Filomény, sme sa zúčastnili aj my. Putovali sme po stopách apoštola národov sv. Pavla a apoštolov národa sv. Cyrila a Metoda. Púť zorganizoval zanietený cirkevný historik, kňaz HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD., ktorý spolu s kňazom Mgr. Petrom Klubertom SAC, rektorom Diecéznej svätyne Božieho milosrdenstva v Smižanoch, boli duchovnými sprievodcami na púti.

ISTANBUL, MESTO NA DVOCH KONTINENTOCH

Cestou cez Maďarsko, Rumunsko a Bulharsko sme sa dostali do Turecka. Ocitli sme sa v Oriente, moslimskej krajine s početnými minaretmi a smerovali do Istanbulu, bývalého Konštantínopolu. Obrovské kozmopolitné mesto, veľa ľudí rôznych krajín, náboženstiev i kultúr. V Istanbule sme obdivovali snáď najznámejšiu stavbu mesta Hagiu Sofiu (Chrám Svätej múdrosti). Pôvodne najslávnejší kresťanský chrám bol po dobytí Konštantínopolu v 15. storočí zmenený na mešitu na takmer 500 rokov. V roku 1923 zjednotiteľ Turecka Ataturk pre zmiernenie napätia medzi moslimami a kresťanmi rozhodol, že v ňom bude múzeum. Navštívili sme aj ďalšie pamiatky Istanbulu – Topkapi palác i Modrú mešitu.

PUTOVANIE PO MIESTACH SV. PAVLA V GRÉCKU

Cestou popri mori sme sa dostali do prímorského gréckeho mesta Kavala i neďalekých Filip, kde bolo prvé pôsobenie sv. Pavla na území Európy. Vo Filipách založil prvú kresťanskú obec. Bolo fascinujúce ocitnúť sa na miestach, kde kázal a vyučoval sv. Pavol. Prezreli sme si veľký archeologický areál i miesto, kde bol väznený sv. Pavol so Sílasom. Potom sme prešli k Lýdiinmu prameňu, kde bola pokrstená sv. Lýdia ako prvá kresťanka Európy. A práve na tom mieste, za žblnkotu potôčika a zvukov cikád, sme slávili svätú omšu. V kázni otec Ľuboslav zdôraznil, že dnes začíname putovať po miestach sv. Pavla v Grécku v takom poradí, ako putoval on.

V ďalší deň púte sme sa presunuli hornatým územím do Solúna, kde sa narodili sv. Cyril a Metod. Navštívili sme pravoslávnu Baziliku sv. Demetera, patróna Solúna, kde prijal krst sv. Cyril. Po prehliadke mesta sme sa presunuli na svätú omšu do podzemia katolíckeho kostola Panny Márie Bohorodičky. Sväté prijímanie sme prijali obojakým spôsobom na znak úcty a vďaky za dar viery sv. Cyrilovi a Metodovi, keďže sme boli v ich rodisku. Na konci sme zaspievali pieseň Bože, čos ráčil a navštívili aj vrchný kostol Panny Márie s jej krásnou sochou nad oltárom.

Potom nasledoval presun do hlavného mesta Grécka – Atén. Naším prvým cieľom bola dominanta Atén – Akropola – stredisko gréckej kultúry, kde bývali grécki králi. Prehliadku sme začali miestom, kde sv. Pavol predniesol Aténčanom svoje kázanie o pre nich „neznámom Bohu“, na Areopágu. Potom sme si prezreli monumentálny komplex stavieb na Akropole. Po prehliadke mesta sme boli na svätej omši v anglickom jazyku v katolíckej Katedrále sv. Dionýzia.

Na ďalší deň pobytu naša cesta smerovala do starovekého Korintu, kde kázal sv. Pavol v roku 51, keď bolo mesto morálne spustnuté. Zdržal sa tu 1,5 roka. Tu založil väčšie kresťanské spoločenstvo a napísal dva Listy Solúnčanom. Potom sa nám naskytol pohľad na Starý Korint, kde sme videli pozostatky mesta.

METEORY VO VZDUCHU SA VZNÁŠAJÚCE KLÁŠTORY

Ďalším naším cieľom na púti boli Meteory, kláštory z 11. storočia, postavené na 300 metrov vysokých skalách. Najvyšší vo výške 534 metrov. Keď sme išli autobusom serpentínami nahor, postupne sme obdivovali nádherné dielo Stvoriteľa, nezvyčajne štíhle vysoké a oblé skaly a na ich vrchole kláštory s vežičkami a červenými strechami. Hore sa nám naskytol úžasný výhľad na okolitú krajinu. Kláštor – miesto ticha, modlitby a meditácie. V jednom z nich sme sa ocitli aj my, výstupom po strmých schodoch.

PATRAS – MESTO MUČENÍKA SV. ONDREJA

V meste Patras sme mali votívnu svätú omšu ku cti sv. Ondreja. Po prehliadke mesta sme navštívili nádhernú pravoslávnu Baziliku sv. Ondreja, dominantu mesta, kde sv. Ondrej zomrel mučeníckou smrťou. Uctili sme si aj jeho relikvie, ktoré sú uložené v krypte pod oltárom, aj pozostatky kríža v tvare X, na ktorom bol ukrižovaný.

OCHRID V MACEDÓNSKU

Na záver púte sme cestovali až do macedónskeho starobylého mesta Ochrid. Plavbou loďou po Ochridskom jazere sme sa dostali na ostrov Sv. Naum, kde sme navštívili starobylý kláštor sv. Nauma. Po návrate sme boli na svätej omši v katolíckom kostole sv. Cyrila a Metoda v Ochride. Na prelome 9. a 10. storočia sa stal Ochrid útočiskom žiakov sv. Cyrila a sv. Metoda, ktorí boli vyhnaní z Veľkomoravskej ríše. Najvýznamnejší z nich boli sv. Kliment Ochridský a sv. Naum. V Bazilike sv. Klimenta sme si uctili relikvie svätca.

Púť bola pestrá, rozmanitá. Spojenie duchovného s poznávacím i relaxačným. Putovali sme krajinami, odkiaľ prišli naši vierozvestcovia sv. Cyril a Metod, kde ohlasoval evanjelium sv. Pavol a kde zomrel sv. apoštol Ondrej. Dozvedeli sme sa veľa informácii o ich poslaní i životoch. Dúfame, že nás to posilní vo viere.

Text a foto: Jozef Sendrej

KRÁĽOVNÁ POMPEJSKÉHO RUŽENCA

V blízkosti ruín antických Pompejí vyrástli Nové Pompeje.
Mesto, ktoré je najznámejším mariánskym pútnickým miestom v celom Taliansku.
S jeho vznikom (koncom 19. storočia) sa spája meno Bartola Longa.

Bartolo Longo sa narodil v roku 1841. Dostal dobrú náboženskú výchovu i dobré vzdelanie. Stal sa právnikom. V mladosti sa však počas štúdií v Neapole dostal do veľmi pochybnej spoločnosti. Zanechal vieru a začal žiť veľmi zlý život, vyznávať satana a robiť iba zlo. V jednom okamihu pochopil, že je to zlá cesta. Hľadal spôsob, ako sa z tejto zloby vymaniť. Nebolo to jednoduché.

V ťažkom vnútornom rozpoložení počul akýsi hlas, ktorý mu hovoril: *„Kto šíri ruženec, ten je zachránený! To je prísľub Panny Márie.“* S modlitbou ruženca a pomocou dominikánov znovu nachádza stratenú vieru a cestu k obráteniu. V Pompejách, kde sa v roku 1872 usadil, sa stal horlivým šíriteľom modlitby ruženca. Sám sa stal laickým dominikánom. Vlastnou horlivosťou, s podporou predstavených a s pomocou ľudí z okolia, začal stavať kostol, ktorým je dnes Bazilika Ružencovej Panny Márie. Toto pútnické miesto ročne navštívia milióny pútnikov. V roku 1980 vyhlásil pápež Ján Pavol II. Bartola Longa za blahoslaveného.

Ruženec je neodmysliteľnou modlitbou veriaceho človeka.

V októbri 2002 bol na výslovnú žiadosť pápeža Jána Pavla II. prenesený obraz Ružencovej Panny Márie z hlavného oltára z pompejskej baziliky na Svätopeterské námestie do Vatikánu. Pri ňom pápež slávnostne podpísal Apoštolský list Rosarium Virginis Mariae, ktorým doplnil modlitbu ruženca o Ruženec svetla. Súčasne vyhlásil Rok svätého ruženca, ktorý trval od októbra 2002 do októbra 2003. Svätý Otec Ján Pavol II. navštívil Pompeje viackrát. Naposledy v roku 2003 na sviatok Ružencovej Panny Márie, aby spolu s pútnikmi modlitbou Ruženca svetla, ktorú sa modlil on sám, ukončil Rok svätého ruženca.

Bartolo Longo zomrel v roku 1926. Posolstvo jeho modlitieb, ktorými sám hľadal cestu k obráteniu, je aktuálne aj v tejto dobe. Jednou z modlitieb je Novéna k Panne Márii z Pompejí. Obracajú sa k nej ľudia v ťažkých životných situáciách. Každý z nás je pozvaný sa ju modliť. Je náročná na čas, trpezlivosť a vytrvalosť. Novéna má dve časti: prosebnú a ďakovnú. Pred začiatkom si treba vzbudiť jeden konkrétny úmysel. Podstatou je denne sa pomodliť všetky tri ružence – radostný, bolestný, slávnostný – a krátku modlitbu k Panne Márii po každom ruženci. Ruženec svetla môže, ale nemusí byť. Modlí sa 54 dní – 27 dní za prosebnú a 27 dní za ďakovnú časť.

Bl. Bartolo Longo silu ruženca vyjadril v modlitbe: *„Ó, Máriin posvätný ruženec, sladká reťaz, ktorá nás spája s Bohom…“*, ktorú sa modlíme pri výmene ružencových tajomstiev.

Ruženec je neodmysliteľnou modlitbou veriaceho človeka. Spoločná modlitba pred svätou omšou nás duchovne posväcuje a pripravuje na slávenie svätej omše. Osobnou modlitbou si vyprosujeme milosti za nás samých, za našich blízkych, za zomrelých, za Cirkev, za pokoj vo svete. Je modlitbou, v ktorej nachádzame vnútorný pokoj a vyrovnanosť. Buďme aj my jeho šíriteľmi!

Mária Koňaková, Teplička

Inšpirácia: Modlitba k Pompejskej Panne Márii, Zdroje dostupné z internetu

PRVOU SLOVENSKOU BLAHOSLAVENOU LAIČKOU JE ANNA KOLESÁROVÁ

Začiatok septembra sa zvyčajne spája s novým školským rokom a Dňom ústavy. Od tohto roku bude 1. september navždy spájaný s významnou cirkevnou udalosťou – blahorečením Anky Kolesárovej z Vysokej nad Uhom. Aj z našej farnosti, z Markušoviec a Tepličky, putovalo spoločenstvo veriacich na túto veľkú duchovnú slávnosť spolu s veriacimi z Harichoviec, v sprievode kňaza Dušana Pardela. Samozrejme, že viacerí veriaci šli aj individuálne.

Už od skorých ranných hodín prúdili davy veriacich z celého Slovenska i zahraničia na futbalový štadión Lokomotívy v Košiciach, kde nás aj naši biskupi pozývali vydať svedectvo viery, lebo v tomto, mnohými podceňovanom, kúte Slovenska sa našiel vzácny poklad, cenná perla v podobe mučeníčky čistoty – Anny Kolesárovej.

O ôsmej hodine už na spolovice zaplnenom štadióne prebiehal hudobný koncert s hovoreným slovom, ktoré nám priblížilo Ankin život. Zastrelil ju 22. novembra 1944 opitý ruský vojak, keď sa mu odmietla oddať. Mladé, zbožné 16 ročné dievča stihlo ešte pred smrťou zvolať: *„Apočko, zbohom! Ježiš, Mária, Jozef…“* Vtedajší kňaz Anton Lukáč po pohrebe zapísal do matriky poznámku HOSTIA SANCTAE CASTITATIS (Hostia svätej čistoty), lebo vo chvíľach, keď bránila svoju čistotu ju posilňoval eucharistický Ježiš. Krátko predtým pristúpila k sv. spovedi i sv. prijímaniu. Na svojom hrobe má nápis Radšej smrť, ako hriech.

Foto: internet

Foto: Jozef Sendrej

O deviatej hodine, keď sme sa modlili Radostný ruženec, bol už štadión zaplnený (podľa organizátorov tam bolo vyše 30 000 veriacich). Ďalšie tisíce sledovali slávnosť prostredníctvom médií – Rádia Lumen a TV LUX. Prítomných bolo asi 30 biskupov, stovky kňazov, rehoľníkov a rehoľníčok. Po modlitbe posvätného ruženca nasledoval krátky film o Ankinom živote. Jej príbeh sa dotkol mnohých sŕdc.

O desiatej hodine nastala chvíľa, na ktorú niektorí čakali mesiace, iní roky. Hlavným celebrantom slávnostnej svätej omše bol prefekt Kongregácie pre kauzy svätých – kardinál Giovanni Angelo Becciu. Svätá omša začala sprievodom kňazov, biskupov i kardinálov v červených ornátoch, symbolizujúcich mučeníkov. Pred obradom blahorečenia priniesli mládenci v rovnošatách a devy v bielom Ankin hlavný relikviár (v tvare srdca). Keď vyhlásil kardinál Beciu Božiu služobnicu Annu

pokračovanie na strane 14

DIAKONSKÁ VYSVIACKA MATEJA REINERA SVD

8. septembra 2012 Matej Reiner, rodný brat kňaza Matúša Reinera, zložil prvé rehoľné sľuby v Nitre na Kalvárii. Po šiestich rokoch 8. septembra 2018 na tom istom mieste spolu s ďalšími dvomi misionármi zložili doživotné sľuby čistoty, chudoby a poslušnosti a z rúk provinciála prijali misijné kríže. 13. októbra 2018 v Kostole sv. Arnolda Janssena v Petržalke boli Matej Reiner, Juraj Begany a Donie Segueira vysvätení za diakonov.

SPOLOČNOSŤ BOŽIEHO SLOVA

Spoločnosť Božieho Slova – latinsky **Societas Verbi Divini,** skratka **SVD,** je dnes s vyše 6000 členmi najväčšou misionárskou rehoľou na svete, ktorá je prítomná vo viac ako 80 krajinách sveta. Misionári ako kňazi a bratia zasväcujú celý svoj život ohlasovaniu evanjelia a šíreniu Božej lásky medzi ľuďmi všetkých národov. Duchovne a materiálne podporujú misijnú činnosť Cirkvi na celom svete a osobným i komunitným životom so spolubratmi z rôznych národov a kultúr svedčia o láske Trojjediného Boha k ľudstvu. Svoje poslanie zverujú Sedembolestnej Panne Márii, patrónke provincie.

CESTA DO BRATISLAVY

13. október bol pre našu farnosť slávnostný, lebo seminarista Matej Reiner, rodák z Markušoviec, v tento deň prijal diakonskú vysviacku. V túto slnečnú sobotu sa skoro ráno jeho rodina, veriaci z farnosti i mimo nej, autami či autobusom, vybrali do Bratislavy, aby boli svedkami tejto vzácnej slávnosti. Už atmosféra v autobuse naplnenom modlitbami i piesňami predznamenala, že to bude radostný deň pre Cirkev, Mateja i všetkých pútnikov. Po príchode do Bratislavy nás na parkovisku neďaleko misijného domu očakával usmievavý, ba až žiariaci Matej a voviedol nás na nádvorie.

DIAKONSKÁ VYSVIACKA

Slávnostnú svätú omšu celebroval olomoucký arcibiskup Mons. Ján Graubner spolu s desiatkami kňazov v modernom Kostole sv. Arnolda Janssena, kde prišlo mnoho rehoľníkov a veriacich zo Slovenska i zahraničia.

Na jej začiatku všetkých srdečne privítal rektor Misijného domu sv. Arnolda Janssena P. Johny Ambattu SVD, pôvodom z Indie, ktorý bol v roku 2014 na misiách v našej farnosti. Zvlášť privítal otca biskupa, kňazov z farnosti budúcich diakonov a kandidátov na diakonát.

V homílii ich otec biskup vyzval, aby milovali ľudí bez rozdielu, aj tých, ktorí sú na okraji spoločnosti. Zdôraznil, že budú vo svojej službe krstiť i hlásať Božie slovo, a povzbudil ich, aby si kázne dôsledne pripravovali a žili podľa evanjelia. Povzbudil ich, aby ich služba spájala ľudí s Bohom a mali živú vieru, lebo keď dávame vieru ďalej, naša viera rastie.

Po homílii nasledoval obrad diakonskej vysviacky, pri ktorom otec biskup položil ruky na hlavu každého kandidáta a pomodlil sa konsekračnú modlitbu. Potom dostali evanjeliár, aby ohlasovali evanjelium slovom i životom. Novovysvätení diakoni potom asistovali pri bohoslužbe obety.

Foto: Peter Lazor

Na konci sv. omše provinciál verbistov P. Pavol Kruták SVD poďakoval otcovi biskupovi Graubnerovi za vysviacku diakonov. Následne noví diakoni poďakovali za vysviacku Pánu Bohu a otcovi biskupovi, rodičom za dar života a životný príklad.

Svätá omša bola ukončená slávnostným biskupským požehnaním. Bolo milé, že sa otec biskup celú slávnosť snažil celebrovať v slovenčine. Po svätej omši sa konalo

pokračovanie na strane 17

PRVOU SLOVENSKOU BLAHOSLAVENOU LAIČKOU JE ANNA KOLESÁROVÁ

pokračovanie zo strany 11

Kolesárovú za blahoslavenú, bolo to pre veriacich veľmi emotívne a mnohým veriacim vyhŕkli slzy dojatia i radosti. Počas obradu bol odhalený vyše dvojmetrový obraz s podobizňou blahoslavenej Anny. Dňom oslavy novej blahoslavenej bude každoročne 20. november. V homílii kardinál o. i. vyzdvihol Ankin hrdinský čin, keď bola zavraždená kvôli čistote a fakt, že Cirkev na Slovensku môže byť hrdá na svoju dcéru, ktorá sa dnes ponúka ako model života veriacim, a zvlášť mladým, aby objavili krásu autentickej lásky, ako aj hodnotu čistoty. Prirovnal ju k iným mučeníčkam, akou bola napríklad Mária Goretti.

Na záver slávnosti sa arcibiskup Bernard Bober poďakoval Pánu Bohu, kardinálovi Beciuovi i ďalším biskupom, kňazom, rehoľníčkam, veriacim i všetkým, ktorí sa pričinili o túto slávnosť. Osobitne ešte 530 dobrovoľníkom. Dodal, že Anka už teraz nepatrí len východu, ale celému Slovensku, Cirkvi, svetu. Nakoniec kardinál Beciu poďakoval všetkým veriacim za svedectvo viery a bol rád, že začal prvý deň v úrade nového prefekta Kongregácie pre kauzy svätých slávnosťou blahorečenia Anny Kolesárovej. Dodal: „Krajší deň ako tento som nemohol mať a cítil som podporu blahoslavenej.“ Potom tlmočil pozdrav od Svätého Otca Františka a udelil prítomným slávnostné požehnanie.

Po svätej omši nasledoval Koncert radosti v podaní Hanky Servickej a Simy Martausovej, ktorý ešte viac umocnil neopakovateľnú atmosféru. Nasledoval prednes básne Dievča, po ktorej predviedli dievčatá v bielom dojímavú choreografiu Slza radosti. Slávnosť bola ukončená modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva.

Treba podotknúť, že k tomuto Božiemu dielu prispel aj rodák z našej farnosti, kňaz Matúš Reiner z Markušoviec, ktorý tri roky (od roku 2015) pôsobil práve vo Vysokej nad Uhom, po boku otca Pavla Hudáka, rektora Pastoračného centra Anny Kolesárovej, kde sa už vyše dvadsať rokov konajú Púte radosti, zrelosti či rodín s tisíckami mladých ľudí. V súčasnosti už pôsobí v Oravskom centre mládeže v Ústí nad Priehradou.

Jozef Sendrej

MODLITBA

Blahoslavená Anna.
Ty si v sile Ducha Svätého považovala čistotu srdca a tela za perlu vzácnejšiu než vlastný život. Vyprosuj aj mne Božiu pomoc a osobitne tieto milosti.
Pomáhaj mi, aby som pred svetom dokázal(a) vydávať svedectvo o vnútornej kráse človeka žijúceho s Bohom a spolu s tebou tak mal(a) účasť na Kristovom víťazstve.
Amen.

Foto: Jozef Sendrej

PRVÁ ZASTÁVKA BOLA U NÁS

Národné stretnutie mládeže P18 sa uskutočnilo v dňoch od 26. do 29. júla v Prešove. Na tomto stretnutí nechýbala ani dominikánska mládež, bratia dominikáni a sestry dominikánky, ktorí svoje putovanie začali o štyri dni skôr. Ich púť sa začala v Levoči na Mariánskej hore. Panna Mária bola tá, ktorej sa zverili pod ochranu a obetovali jej celé svoje putovanie, modlitby aj myšlienky.

Asi všetci dobre poznáme situáciu, keď sa nám ozve nejaký priateľ, ktorý sa nachádza blízko nášho domu a chce nás navštíviť. Vtedy rýchlo robíme poriadok v obývačke, chystáme občerstvenie a pripravujeme miestnosť na spanie, čo ak náhodou ostane dlhšie.

Prijatie je jeden z dôležitých okamihov ľudského života. Keby ste vedeli, ako sa zväčší srdce, keď je človek prijatý s láskou. Buďme si istí, že vpustiť do domu akéhokoľvek hosťa, je koniec koncov istý dar pre rodinu. O to viac, ak vpustíme Krista. Jeho prítomnosť nás pozýva k zaujatiu a realizácii pozícii hostiteľa a spoločníka. Aj Ježiš, ako pútnik na ceste do Jeruzalema, vošiel do domu Marty a jej sestry Márie, aby si oddýchol. A pútnika prikazuje Zákon prijať a postarať sa o neho.

Vpustiť do domu akéhokoľvek hosťa, je koniec koncov istý dar pre rodinu.

Do našej obce prišlo asi 70 pútnikov, ktorí sa vopred ohlásili prostredníctvom našej horliteľky RB. A tak sme na prípravu mali dosť času. V ohlásenú nedeľu sme s úžasom pozerali, ako naše členky nosia svoje chutné výrobky (slané koláčiky, sladké pečivo a iné dobroty) do kultúrneho domu. Ženy si rozdelili práce, krájali, nosili na stoly, pripravovali nápoje. Očakávali sme pútnikov.

Od školskej ulice začali prichádzať unavení a teplom zoslabnutí pútnici. Asi dvaja muži boli v dominikánskych habitoch, ostatní boli v civile. Nevedeli sme, aké osobnosti sa nachádzajú medzi nimi. Boli však šťastní, že si majú kde oddýchnuť, a keď videli plné stoly koláčov, vody s bylinkami a kávu, ich radosť bola nesmierna.

Bolo nám povedané, že večer nám urobia duchovný program, a tak sme sa po krátkom odpočinku a hygiene presunuli do kostola. Moje prekvapenie bolo neopísateľné, keď medzi týmito pútnikmi bolo asi deväť kňazov, asi päť rehoľníčok a provinciál dominikánov na Slovensku. Jedna zo sestier bola riaditeľka gymnázia v Košiciach.

Spolu sme sa pomodlili vešpery, bratia kňazi nám vyslúžili sviatosť zmierenia a mladí nám spríjemnili adoráciu pred oltárnou sviatosť svojou hudbou a spevom. Keď som sa po programe stretla s jednou zo sestier, mala oči plné sĺz vďaky. Povedala, že nečakali takú hostinu a vrelé prijatie.

Pred raňajkami sme sa ešte v kostole spoločne pomodlili ranné chvály a zúčastnili svätej omše. Posilnení pútnici sa nám poďakovali piesňou, kňazi požehnaním a pobrali sa putovať ďalej. Ich ďalšia zastávka bola v Slovinkách. Až po odchode pútnikov sme si uvedomili obrovskú milosť, ktorá nám bola ich prítomnosťou dopriata. Nocľah bol zabezpečený v základnej škole a sprchy zase v športovom stredisku. Srdečná vďaka patrí všetkým členom RB, ktorí pomáhali a veľké poďakovanie náleží aj vedeniu obecného úradu a pani riaditeľke základnej školy.

Niečo z histórie putovania: Už od prvých kresťanských stáročí malo putovanie tieto základné ciele – vidieť, adorovať – modliť sa, ďakovať a chváliť za vypočutie prosieb. V minulosti bol pútnik človek, ktorý mal „ochranný odev“. Mal sprievodný list, ak bol majetnejší, mal aj sprievod. Znak ich stavu bola tunika, palica a mušľa. Dúfalo sa, že cestou budú zahrnutí almužnou a pohostinstvom. Vydať sa na púť, znamenalo vždy nutnosť odriekať si pohodlie a bezpečnosť. Na ceste sa stavali rôzne hospice, ubytovne, miesta nocľahov pre pútnikov, nehľadiac na to, že odmietnuť prístrešie pútnikovi sa považoval za prečin, ak nie priamo za hriech. ***Mária Grečková, členka RB***

CHARAKTER ČLOVEKA DEFINUJE JEHO BUDÚCNOSŤ

Výchova detí sa netýka len prítomnosti. Svoje deti pripravujeme na budúcnosť, preto jednou z hlavných úloh rodičov je vycibriť ich charakter, vďaka ktorému sa im bude v budúcnosti dariť.

Ak si dieťa uvedomí, že svet od neho vyžaduje, aby prevzalo zodpovednosť za seba a svoj život, naučí sa plniť požiadavky a bude sa mu v živote dariť. Ak však bude vyrastať vo vzťahu, kde nebude poznať svoje hranice (za čo je zodpovedné) a hranice ostatných (za čo sú zodpovední druhí), neosvojí si sebakontrolu, ktorá mu umožní prežiť život plný úspechu.

Podstata hraníc spočíva v sebakontrole, zodpovednosti, slobode a láske. Sú jadrom duchovného života. Navyše, ak dieťa miluje a poslúcha Boha, čo viac si môže rodič priať. Rodič by mal byť poručníkom, správcom i zdrojom. Rodičia v úlohe poručníka udržujú dieťa v bezpečí, zdravé a pripravené dospieť. Pri vykonávaní tejto úlohy často využívajú hranice (prílišná voľnosť môže dieťaťu ublížiť). Obmedzujú slobodu, aby dieťa ochránili. Dieťa tak získa poznatky a postupne je schopné starať sa o seba samo. Rodič (správca) zabezpečuje, aby sa veci dokončili – dosiahli sa ciele, splnili sa požiadavky a očakávania.

Deti sa nerodia so sebadisciplínou, preto potrebujú „disciplínu od druhých“. Tú správcovia poskytnú tým, že dohliadnu, aby dieťa dokončilo zadanú úlohu, a tým splnilo očakávania dôležité pre rast. Správca vyžaduje disciplínu na základe kontrolovania prostriedkov, učenia, vymáhania dôsledkov, opravovaním, karhaním, dodržiavaním poriadku a získavaním zručností. Dohliada na dennodennú drinu, ktorá neskôr prinesie ovocie.

Rodičia sú v živote dieťaťa zdrojom všetkého dobrého. Predstavujú akýsi most k vonkajšiemu svetu plného vecí potrebných pre život. Hranice hrajú významnú úlohu aj pri poskytovaní a prijímaní prostriedkov. Deti sa musia naučiť, ako sa zodpovedne správať a postupom času sa starať o svoje potreby samy.

Na začiatku sú rodičia zdrojmi, krok za krokom dávajú deťom nezávislosť na získanie toho, čo chcú. Táto úloha nie je ľahká. Ak rodičia rozdávajú bez určenia hraníc, dieťa sa naučí, že má na všetko nárok, bude sebecké a dožadujúce sa pozornosti. Nevďačnosť sa stane súčasťou jeho charakteru. No, ak ho rodičia držia skrátka, dieťa sa vzdá a stratí nádej na dosiahnutie cieľov, ktoré poskytnú uspokojujúcu odmenu. Charakter človeka do veľkej miery určuje, aký bude jeho život. Či sa mu bude dariť v láske a práci, závisí od schopností, ktoré má vo svojom vnútri. Je na nás rodičoch, aby sme im pomáhali pri budovaní charakterov rovnako láskavo ako i rázne.

Adriana Lazorová
(Spracované podľa knihy Ach, tí chlapci… (Meg Meekerová)

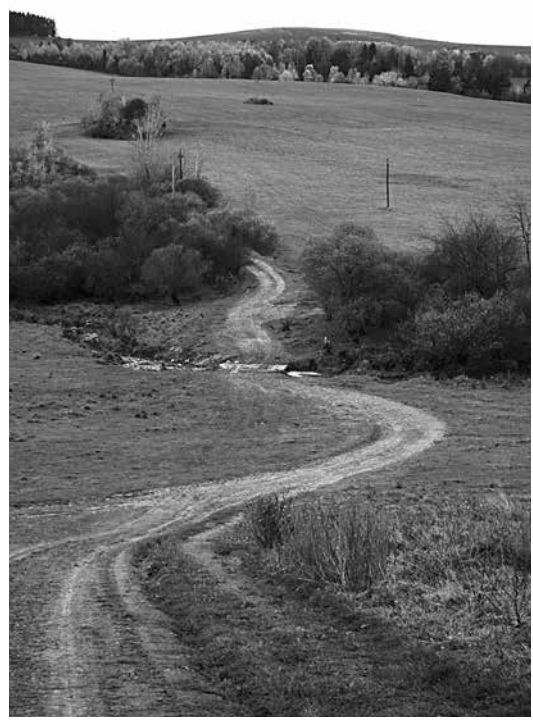

Foto: Peter Lazor

DIAKONSKÁ VYSVIACKA MATEJA REINERA SVD

pokračovanie zo strany 13

v priestoroch misijného domu agapé (pohostenie), kde bol priestor na rozhovory s novými diakonmi, kňazmi, rodinou, farníkmi. Myslím si, že diakonská vysviacka zanechá v srdciach prítomných veriacich trvalú duchovnú pečať.

Jozef Sendrej Teplička

DOJMY VERIACICH Z DIAKONSKEJ VYSVIACKY

■ ***Štefánia Farkašovská, Markušovce***

Bola to taká iná vysviacka, srdečná, jedinečná a medzinárodná. Tým, že poznám Mateja Reinera dlhšie, tak sa ma jeho vysviacka hlbšie dotýkala a intenzívnejšie som ju prežívala.

■ ***Peter Schnitzer, Malacky***

Vysviacka vo mne zanechala hlboký dojem s neopakovateľnou atmosférou. Človek sa na takej jedinečnej udalosti možno zúčastni len raz za život.

■ ***Vlado Král, Markušovce***

Chcem poďakovať Pánu Bohu za veľkú milosť, ktorú sme opäť dostali v podobe diakonskej vysviacky Mateja Reinera. V Petržalke sme sa zišli ako jedná farská rodina a počas obradov sme načerpali veľa duchovnej sily. Matej, budeme na teba myslieť v modlitbách a vyprosovať ti milosti. Pane, požehnávaj službu diakona Mateja.

■ ***Mária Kalafutová, Markušovce***

Bola som už na mnohých vysviackach a v súvislosti s Matejom si spomínam na jednu udalosť, keď mal 4 – 5 rokov. Vtedy v Markušovciach pôsobil pán farár Michal Vitkovský. Ten počas procesie na Kvetnú nedeľu vzal malého Mateja za ruku a posadil ho k oltáru na stoličku. Matej sa na tej stoličke ani nepohol a intenzívne slávnosť prežíval. Po svätej omši mi pán farár povedal, že z tohto chlapca raz bude kňaz.

■ ***Mária Koňaková, Teplička***

Oslovili ma slová pána biskupa, ktoré im hovoril, keď im odovzdával evanjeliár: „Prijmi evanjelium Kristovo. Stal si sa jeho hlásateľom. Dbaj, aby si to, čo čítaš, veril, čo veríš, učil a čo učíš aj uskutočňoval.“

VERNÝ NAD MÁLOM

Robiť veľké veci, byť v niečom majster, túžba po tom, aby si ma ľudia zapamätali. To je v srdci každého z nás. Tieto sny nie sú zlé, situácia je však iná. Musíš chodiť do školy, ktorá ťa vôbec nebaví, dosahuješ priemerné výsledky ako väčšina tvojich spolužiakov, v ničom nie si skutočne dobrý a vlastne máš pocit, že pre tento svet nie si žiadnym prínosom.

Rovnako aj vo viere. Je ti zaťažko nezištne pomáhať, nevieš, či tvoja modlitba stačí, nerobíš žiadne veľké diela, neplánuješ založiť útulok pre bezdomovcov, ani novú rehoľu a nemáš ani veľa možností zomrieť ako mučeník.

Možno toho chceš od seba príliš veľa. Škola ťa síce nebaví, no naučíš sa aj na tie predmety, ktoré ťa úplne nudia. Dosahuješ priemerné výsledky, no ako jeden z mála nemáš ťahák. Nerobíš žiadne obdivuhodné diela, ale viacerí tvoji spolužiaci si nevedia predstaviť svoju známku bez tvojho vysvetlenia matiky.

A vo viere? Možno ti je zaťažko nezištne pomáhať, nezabúdaš však poďakovať mame za obed. Máš pocit, že tvoja modlitba je zbytočná, no aj tak si vytrvalý. Nerobíš charitatívne diela, pri ktorých by ťa obdivoval celý svet, ale pomôžeš babke s prácou v záhrade a to je dobré. Pravdepodobne nezomrieš ako mučeník, no môžeš svoj život každý deň „dávať“ v službe druhým. Nechcem tým však povedať, aby si zaspal na vavrínoch, to nie. Ale aby sme dokázali robiť veľké a ťažké veci, musíme začať od nepodstatných drobností.

Svätý Filip Neri povedal: *„Zapierajte sa vo veciach malých, aby ste sa mohli ľahšie zaprieť vo veciach veľkých.“* A matka Tereza dodáva: *„Neviem robiť veľké skutky, iba malé skutky s veľkou láskou.“* Čo to pre mňa a pre teba znamená? Že náš Pán nám zverí veľké diela, len ak budeme verní v maličkostiach. Sám povedal v podobenstve o talentoch: *„Bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým.“ (Porov.* Mt *25,21 a* Mt *25,23).*

Byť verný nad málom, plniť si zodpovedne svoje povinnosti, aj keď okolie nechápe tvoju čestnosť. Ísť na svätú omšu aj vo všedný deň, hoci tvoji kamaráti budú na teba zazerať. Pomôcť otcovi s prácou okolo domu, hoci pozeranie videí je oveľa atraktívnejšie. Nezačínať hneď s dennou modlitbou svätého ruženca, najprv iba desiatkom. Nemusíš preliať svoju krv za Krista, najprv sa rozdaj v službe druhým.

V jednom zamyslení sa píše, že kopec malých plamienkov nám dá viac svetla, ako jeden oheň. Zapaľuj malé plamienky, nechci zhorieť naraz. Možno budeš úplne nenápadný. Nikto ťa neocení za to, že sám od seba vynesieš smeti, ani sa nebudeš chváliť tým, že si včera len tak bez vyzvania umyl riad. Ale náš Pán to vidí, a hoci ťa ľudia neodmenia, tak on ti v nebi *„urobí čiaročku“* za tvoj skrytý dobrý skutok. A tam sa ti zhromažďujú poklady, ktoré neničia ani mole, ani hrdza (Porov. Mt *6, 19-20*).

Neboj sa, veľké veci prídu, no na to, aby sme ich vedeli zvládať, musíme mať dobré základy. Musíme byť verní nad málom.

Mária Reinerová, ml.

Foto: Peter Lazor

MILÍ DOBRÁČIKOVIA!

Mávaš niekedy pocit, že si menejcenný? Mávaš pocit, že slúžiš Bohu menej, lebo nie si misionárom v chudobnej krajine, lebo si ešte nezaložil žiadnu charitu alebo preto, že nehráš v úspešnej hudobnej skupine a nemeníš svet svojou hudbou? Bývaš niekedy znechutený zo svojich malých každodenných povinností?

Raz šla Sárka s mamkou nakupovať. Keď tak prechádzali popri rôznych obchodoch, zbadala vo výklade plyšového medvedíka. Zapáčil sa jej. *„Mamička, kúp mi toho medvedíka! Veľmi sa mi páči!“* naliehala. Mamka jej vysvetľovala, že teraz nemajú peniaze. Sárka bola veľmi nahnevaná a mračila sa. Na druhý deň zažila veľké prekvapenie! Sárka mala narodeniny a mamka ju obdarovala macíkom. To bolo radosti! Sárka s mackom spala, dokonca ho brala i do parku, kde sa hrávala s kamarátkami.

Po istej dobe začala strácať o medvedíka záujem. Už s ním netrávila toľko času. Raz popoludní si naňho spomenula a vzala si ho do parku. Medvedík sa veľmi potešil. Sárka sa hrala s dievčatami a posadila medvedíka na trávnik. O chvíľu začalo pršať, deti sa rozbehli domov. No na medvedíka si nikto nespomenul. Zostal úplne sám. Spomínal, ako mu bolo, keď bol v Sárkinej teplej postieľke. Ale teraz je tu sám. *„Čo bude robiť?“* smutne sa zamyslel.

Pršalo, len sa tak lialo! Ubehlo niekoľko hodín a dážď neustával. Naraz začul hlasy. Bola to malá Anička so svojím ockom. Vracali sa z návštevy a cez park si skrátili cestu. Anička uvidela premočeného medvedíka a bolo jej ho ľúto. Potiahla ocka za rukáv: *„Ocko, pozri, medvedík! Mohla by som si ho, prosím, vziať domov?“* *„Ale Anička, veď je špinavý a mokrý.“* Anička sa nedala odradiť: *„Ja si ho doma vyperiem a usuším! Ocko, prosím!“* Nakoniec ocko súhlasil, ale pod podmienkou, že sa bude o neho dobre starať. Anička sľúbila a sľub i dodržala. Medvedíkovi sa uľavilo. Anička ho odniesla domov a od tej doby sú nerozluční kamaráti.

A ako je to s vami, Dobráčikovia? Keby vedeli vaše obľúbené hračky rozprávať, čo by povedali vám, alebo vašim kamarátom? Ako sa o nich staráte? Určite máte veľa hračiek. Viete ich pekne poodkladať, no niekedy možno ostanú zabudnuté v kúte, v záhrade, neupratané… Sárka či Anička vám pripomínajú vašu starostlivosť o poriadok v hračkách alebo veciach, ktoré vám rodičia či známi s láskou kúpili. Ak budete čistotní a poriadkumilovní v drobnostiach, dokážete takými byť i vo väčších činoch. Dokážete robiť dobré skutky a pekne sa správať i ku kamarátom, rodičom, starším ľuďom, ktorí sú ešte omnoho dôležitejší ako veci a vaše hračky. Tí vedia rozprávať a usmievať sa naozaj, vedia pohladiť i objať. Každý človek má veľkú hodnotu a treba mu prejavovať lásku konaním dobra. V dobrom sa treba cvičiť v maličkostiach, aby sme dokázali robiť veľké skutky. Veď i poriadok a upratená izba poteší rodičov, však?

Milí kamaráti, deti si pri hre pomotali hračky, pomôžte im ich nájsť.

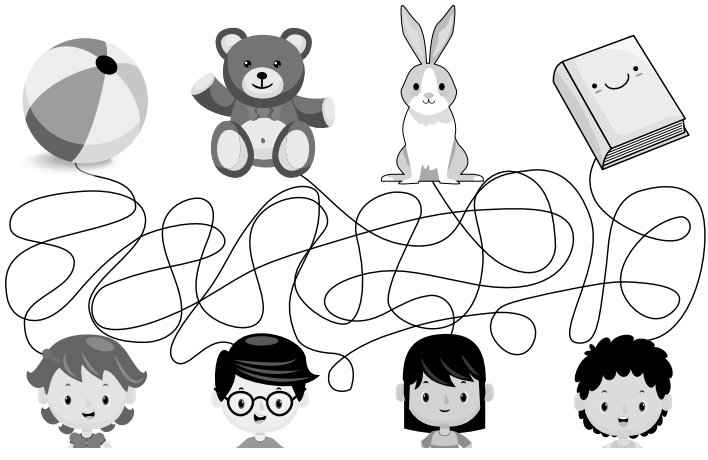

Adriana Lazorová

(Rozprávka spracovaná podľa knihy: R. Šikulová, V. Rytířová – Pohádkové příběhy k zábavě a učení.)

LETO s eRkom

Aj toto leto eRkári pripravili pre deti z našej farnosti dva letné tábory. Je to jedinečný čas, na ktorý sa celý rok tešia deti i animátori. Prinášame malú ukážku z tábora v Liptovskej Štiavnici a z prímestského „malého" tábora na fare v Markušovciach.

Náš tohtoročný eRko tábor sa niesol v duchu témy Jumanji. Bola to stolová hra, ktorá nám zadávala úlohy. Tie sme museli splniť, aby sme mohli pokračovať a zvíťaziť. Tieto úlohy nás preniesli do afrického prostredia, čo nám umožnilo deťom prestaviť i dobrovoľnícku činnosť eRka a Dobrej noviny. Naším hlavným cieľom bolo naučiť deti stať sa hrdinami v každodennom živote. Chceli sme ich prostredníctvom hier a modlitieb oboznámiť s čnosťami a hrdinstvom, ktorého sú schopní – inak ako hrdinovia z akčných filmov.

AKTIVITY NA KAŽDÝ DEŇ

Každý deň sme objavovali nové čnosti hrdinu.

V pondelok sme odvážne objavovali zákutia Liptovskej Štiavnice. A pri tomto objavovaní sme našli poklad – našu hru Jumanji. Večer sme si vyrábali schránky, do ktorých sme si počas celého týždňa posielali poštu či malé darčeky.

V utorok zameraný na spoluprácu sme prenášali vodu z neďalekého prameňa do „cisterny". Cestou deti čakalo pár ťažkých úloh, ktoré mohli prekonať len spoločnými silami. Keďže bolo pekné počasie, nakoniec nikto neostal suchý. Poobede sme si trénovali spravodlivosť. Prišli k nám dvaja vedci, ktorí chceli získať vzácne knihy z územia kanibalov. Deti im ich pomohli získať (pričom riskovali zjedenie nebezpečne vyzerajúcimi kanibalmi) a mali rozhodnúť, ktorému vedcovi knihy dajú. Rozhodli priam šalamúnsky.

V stredu sme si zmerali sily vo futbale s najlepším africkým kmeňom. Jednu animátorku uštipli komáre, a tak sa deti pokúšali nájsť liek na maláriu. Nebolo to jednoduché, a takmer sme to nestihli, ale nakoniec všetko dopadlo dobre a z tábora sme sa vrátili v plnom počte. Celý deň sme sa cvičili vo vytrvalosti.

Vo štvrtok nám hra prikázala, aby sme jedno kolo stáli, a tak sme to využili na výlet. Šli sme na exkurziu do papierne SCP Mondi v Ružomberku a naučili sme sa niečo o výrobe papiera a potom niečo o histórii na hrade Strečno, čo dúfam zlepšilo našu rozumnosť. Večer sme sa preniesli do Egypta, kde si faraón vyberal, aký bude jeho sarkofág z reklám na múmiu, ktoré pripravili deti.

V piatok sme si predstavili niečo o solidarite s chudobnými africkými krajinami. Naučili sme sa niečo o ich kultúre i vďaka Keňanke, ktorá medzi nás zavítala. Učili sme sa o Dobrej novine a už teraz máme nacvičený koledníckyprogram! Verím, že vám ho na Vianoce ukážeme vo vašich príbytkoch. Nesmela chýbať ani nočná hra.

V sobotu sme sa naučili správne rozhodovať, a pritom sme zistili, ako Jumnaji vzniklo. Oslobodili sme náčelníka uväzneného v hre, ktorý nám odovzdal svedectvo, aké dôležité je byť čestným človekom. Naše nadobudnuté čnosti sme si zopakovali v hre Chalenge day. Pred slávnostnou večerou sme našich malých hrdinov naučili i niečo z etikety.

A ešte odkaz pre všetky deti: Buďte Askari wa Mungu (Boží bojovníci) stále!

ZAPOJILI SME AJ ZVIERATKÁ

Trojdňový malý tábor sme prežili spolu s troma prasiatkami – Mirom, Božkou a Žofkou. Každý deň sme stavali jeden domček. Prasiatko Miro bolo veľmi hravé a roztržité, preto sme medzi množstvom hier stihli postaviť len domček zo slamy. Druhý deň to Božka zobrala už svedomitejšie a postavila spolu s deťmi drevený domček. A v tretí deň sme spolu so Žofkou stavali a zariaďovali kamenný domček. Čo však nikto nečakal, prišiel k nám vlk! I keď sme sa bránili,

detskou svätou omšou spolu s rodičmi v kostole.

Chceme sa poďakovať pani Zmudovej, Sopkovej a Filipovej, ktoré sa počas tábora starali o naše žalúdky. Pán Boh zaplať!

Verím, že všetky deti majú z táborov veľa pekných zážitkov a uvidíme sa s nimi na eRko strekách každú sobotu o 15:00 na fare.

Monika Klučárová, vedúca eRka

zbúral nám slamený a drevený domček. No pri kamennom sme ho spolu s deťmi prekabátili. Zabarikádovali sme sa, a kým spal, išli sme si pre jedlo, ktoré prasiatkam nechal farmár. Dali sme aj vlkovi, a keď už bol najedený, nechcel nás zjesť. Celý tábor sme ukončili

Fotky: archív eRka

JÁN MELKOVIČ

Nestíham, nemám na nič čas, nezvládam to, moja domácnosť je jeden veľký chaos... Mnoho z nás nosí v hlave takéto myšlienky, obzvlášť rodičia malých detí, pre ktorých je slovné spojenie „voľný čas“ už iba historizmom.

Minimálne jedenkrát ročne naše okresné mesto srdečne víta duchovné, slovné, fyzické, humorné a možno aj iné obohatenie na predstaveniach Radošinského naivného divadla (RND).

Pán Štepka do hier obsadzuje tie najlepšie talenty, ktoré prekvapujú nielen hereckým umením. Často sú majstrami aj v hre na rôzne hudobné nástroje a vynikajú aj v tanci. Jedinečnou dlhoročnou postavou tohto ochotníckeho súboru bol bezpochyby Ján Melkovič – herec, dramaturg, klavirista a flautista, pedagóg, no hlavne hudobný skladateľ a aj Spišiak.

Narodil sa v Starej Ľubovni 24. apríla 1939. Študoval v Spišskej Novej Vsi, v Poprade, flautu a skladbu na Konzervatóriu v Bratislave. Učil na Ľudovej škole umenia v Holíči a na Konzervatóriu v Bratislave. V šesťdesiatych rokoch pracoval ako dramaturg v Slovenskej televízii. Volali ho tiež majstrom všetkých chutí. Talent zdedil aj po otcovi, ktorý bol všestranne nadaným učiteľom, okrem iného krásne maľoval.

Ako mimoriadne úspešný hudobný skladateľ spolupracoval v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch s poprednými textármi, režisérmi, orchestrami a interpretmi populárnej hudby. Je autorom hudby mnohých televíznych hier, muzikálov, rozprávkových seriálov, krát-

kych i celovečerných filmov.

Ján Melkovič naplno rozvinul hudobný talent a svoj originálny, nezameniteľný skladateľský rukopis práve v tvorivom prostredí divadla. Nezanedbateľná je aj jeho nevšedná a úspešná pedagogická práca s mladými hercami a spevákmi.

Je autorom hudby v známych celovečerných dielach RND, napr. Pavilón B (1984), Ženské oddelenie (1987), Lás-ka-nie (1992), Kronika komika (2003), Generál (2004) a mnoho ďalších.

Ján Melkovič vytvoril i rad pôsobivých hereckých kreácií v mnohých filmoch, napríklad vo filmoch Juraja Jakubiska, ale i na scéne RND. Asi najpôsobivejšou bola jeho úloha v hre Vygumuj a napíš, v ktorej stvárnil postavu hudobného skladateľa Jána Petroviča – seba. Túto výnimočnú hru pre neho ako dar napísal Stanislav Štepka k jeho 50. narodeninám.

Piesne Jána Melkoviča z repertoáru RND vyšli na platniach, audiokazetách i CD. Texty jeho piesní vyšli i knižne pod názvom Pesničky Radošinského naivného divadla 1 – 3 a je takisto autorom zošitového albumu detských skladieb pre flautu Čačky hračky. Zomrel 21. marca 2004 v Bratislave.

Vo svojich spomienkach pani Anna Melkovičová, skladateľova príbuzná, uvádza: *„Zažila som Janka hrať na klavíri pieseň Goraľu na pohrebe jeho otca v Spišskej Novej Vsi a poviem vám, ostala som s otvorenými ústami, naskakovala mi husia koža. Bolo to úžasné.“* Tiež nám prezradila jeho skrytú túžbu – chcel zložiť omšu v modernom ponímaní. Žiaľ, nestihol. Zostali po ňom fotografie i krásne spomienky. *„Vždy keď k nám prišiel, chcel toho veľa obísť. Miloval Starú Ľubovňu, Tatry, Slovenský raj. Z potuliek si nosil domov plno všelijakých kamienkov.“*

Taký prosto bol, tešil sa z maličkostí – jednoducho voňal *„človečinou“*.

Spracoval Peter Lazor

Zdroj: www.staralubovna.sk, www.rnd.sk

ERKO TÁBORY

Počas letných prázdnin eRkári zorganizovali letný tábor pre deti vo veku od 9 do 15 rokov v Liptovskej Štiavnici. Počas siedmich dní od 23. do 29. júla 2018 24 detí z Markušoviec i Tepličky a 8 animátorov zisťovali, aké to je byť hrdinom.

Pre menšie deti vo veku od 3 do 8 rokov sa v čase od 27. do 29. augusta 2018 konal prímestský tábor na fare v Markušovciach.

OFFLINE VÍKEND

Tento rok sa už po štvrtýkrát v termíne 20. – 22. júla 2018 stretli mládežníci, deti, ale aj rodičia z Lieskovian na už tradičnom OFFLINE víkende v Markušovskej doline. Slnečné počasie občas spestrila krátka búrka, ale to neodradilo účastníkov od športovania, zábavy i oddychu. Najmladší sa už tradične tešili na pokladovku a tímové súťaženie. Súťaživosť chlapcov sa najviac prejavila na lanovke, kde každý ukázal, čo v ňom je a bojovali o každý bod. Niečo sa naučili o poskytovaní prvej pomoci, o používaní hasičskej techniky a spestrením bolo lezenie na debničky od piva. Krásny víkend duchovne obohatil pán kaplán Adam nedeľnou svätou omšou.

OPRAVA PLOTA PRI FARE

Začiatkom augusta sa pán kaplán podujal na opravu plota pri fare okolo hlavnej cesty. Po odobratí starých drevených častí za pomoci bratov Kaletovcov z Lieskovian vyčistili betónové časti plota. Natieranie dosiek na plot urobil pán kaplán. Montovanie nových dosiek na plot urobil pán Michal Franko st. s vnukom Stankom Kleinom. Srdečne všetkým ďakujeme.

ZÁDUŠNÁ SVÄTÁ OMŠA

Dňa 18. augusta 2018 sa uskutočnila v kostole Narodenia Panny Márie v Tepličke zádušná svätá omša pri príležitosti 30. výročia úmrtia bývalého kňaza našej farnosti – Jána Skraka. Celebroval ju náš pán farár Ondrej Švančara, ktorý po jej skončení aj so sprievodom veriacich odišli aj k hrobu pána farára Skraka na miestny cintorín, kde si ho ešte uctili modlitbou aj kyticou.

Foto: Jozef Sendrej

DIAKON MATEJ SA PRIHOVORIL RODÁKOM

V nedeľu 21.10.2018 slúžil v Markušovciach a v Lieskovanoch svätú omšu páter Igor zo Spoločnosti Božieho Slova. Na svätej omši predniesol kázeň Matej Reiner, na ktorej okrem iného poďakoval všetkým, ktorí prišli k verbistom do Bratislavy na jeho diakonskú vysviacku 13. 10. 2018.

-red-

DÁTUMY 1. SVÄTÉHO PRIJÍMANIA V NAŠEJ FARNOSTI V ROKU 2019:
Lieskovany – 19. mája • Teplička – 26. mája • Markušovce – 2. júna

VYDÁVA

Rímskokatolícka Cirkev, farnosť Markušovce

Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická

Redaktori:
Mgr. Adriana Lazorová,
Peter Lazor
Mária Koňaková
Jozef Sendrej
Mgr. Barbora Klučárová
Mgr. Zuzana Klučárová
Ing. Renáta Regecová

Sadzba a grafická úprava: Dana Košková

Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok

Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová

Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara

Imprimatur: prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup

BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99.

Náklad 1000 kusov.

Adresa redakcie: Rímskokatolícka Cirkev, farnosť Markušovce, Michalská 52, 053 21 Markušovce

Kontakty: www.farnostmarkusovce.sk
www.facebook.com/Pokojadobromarkušovce

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky.

Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

NEPREDAJNÉ.

Časopis vyšiel aj s podporou Obce Markušovce.

"ROK KORUNUJEŠ SVOJOU DOBROTOU."
(Ž 65,12)

Foto: Peter Lazor